

DOĞU ESİNTİLERİ

İranoloji, Fars Dili ve Edebiyatı Araş-
tırmaları Dergisi
A Journal Of Iranology Studies

Web: www.doguesintileri.com

TEMMUZ/JULY

VOLUME: 15/2021-2

ISSN: 2148-290X

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

SOBIAD

Google Akademik

DergiPark
AKADEMİK

İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
مركز البحوث الإسلامية
CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ

مجله علمی پژوهشی

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

YAYIN KURULU (EDITORIAL BOARD)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY

Prof. Dr. Rahman MOŞTAGMEHR

Prof. Dr. Esedullâh VAHİD

Prof. Dr. Ghadir GOLKARİAN

Doç. Dr. Rahim KOOSHESH

Doç. Dr. Sadık ARMUTLU

Doç. Dr. Asuman GÖKHAN

Dr. Sajad SOLTANZADEH

Dr. Hamid ZAMANLU

Hasan DİDBAN

Kuroş MOKTADİRİ

Muhammed PİRİ

Doğu Esintileri

A Journal of Oriental Studies

Sayı/Issue: 15, 2021/2

Yılda İki Kez Yayınlanan Uluslararası Hakemli
Dergi

**Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
(Owner And Managing Editor)**

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Editör

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Yardımcı Editörler

Arş. Gör. Dr. Deniz ERÇAVUŞ

Arş. Gör. Şeyda ARISOY

Sayfa Düzeni ve Tasarım

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Kapak Tasarım

Mehmet YILDIRIM

Sayfa Düzeni, WebTasarım

Mehmet YILDIRIM

Doğu Esintileri İran İslam Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı ve Erzurum Başkonsoloslugu'nun destekleriyle yayınlanmaktadır

Yazışma Adresi (Correspondence)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü

Web: www.doguesintileri.com

Web: www.farsdilivevedebiyati.com

25240 ERZURUM

E-posta Adresi

doguesintileri@outlook.com

ISSN: 2148-290X

BİLİMSEL DANIŞMA VE HAKEM KURULU (ADVISORY BOARD)

- Prof. Dr. Metin AKKUŞ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ ERCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice AYNUR (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Selami BAKIRCI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehri BEHFER (Pishva Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BEŞE (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Rıdvan CANIM (Edirne Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ (Bingöl Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kenan DEMİRAYAK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Çetin DERDİYOK (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysel ERGÜL KESKİN (İstanbul Aydın Üniversitesi)
Prof. Dr. Mukadder ERKAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan GENÇ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Ghadir GOLKARIAN (Yakın Doğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan HASANZADE NİRÎ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Nimetullah İRANZADE (Tahran Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KANAR (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan KARAIŞMAİLOĞLU (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet KARTAL (Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Mir Celaluddin KEZZAZİ (Tahran Üniversitesi)
Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Saliha KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kazım KÖKTEKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erol KÜRKCÜOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Lyudmila Gennadyevna LARİONOVA (Güney Federal Ün.)
Prof. Dr. Mohammad MAHDİPOUR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Rahman MOSHTAGMEHR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhammet NURDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail ÖĞRETİR (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf ÖZ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim ÖZCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Ömer ÖZDEN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet SARI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Christoph SCHROEDER (Universität Potsdam)
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (RTE Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil TOKER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. A. Naci TOKMAK (Yeditepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sait UYLAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esedullâh VAHÎD (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Heike WIESE (Humboldt Universität zu Berlin)
Prof. Dr. Muhammed Cafer YAHAKKÎ (Firdevsi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat H. YANIK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YILDIRIM (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ZAMAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mohammad Reza ABEDÎ (Tebriz Üniversitesi)
Doç. Dr. Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Bahar DEMİR (Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Doç. Dr. Ebrahim EGHBALÎ (Tebriz Üniversitesi)
Doç. Dr. Saber EMAMÎ (Tahran Sanat Üniversitesi)
Doç. Dr. İlknur EMEKLÎ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nazire ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmad FARSHBAFÎAN
Doç. Dr. Berna KARAGÖZOĞLU (Ağrı İ.Ç. Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Yuryevich GOLOBORODKO (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nilüfer İLHAN (Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. Rahim KOUSHESH (Urmîye Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Georgiyevich NARUSHEVÎCH (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Valentina PAPUSHINA (Khmelnyskyi Üniversitesi)
Doç. Dr. Yakup ŞAFAK (Kırıkkale Üniversitesi)

Doç. Dr. Nuri ŞİMŞEKLER (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet TOPAL (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatem TÜRK (Giresun Üniversitesi)
Doç. Dr. Yasemin YAYLALI (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mevlüt YÜKSEL (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Handan BELLİ (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHİFARD (E. Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hadi BAK (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emel HİSARCIKLILAR (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Zerrin KÖŞKLÜ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hayati ÖNCEL (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Shalala RAMAZANOVA (Ardahan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YEŞİL (Sakarya Üniversitesi)

BU SAYININ HAKEMLERİ...

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Kenan DEMİRAYAK (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)

Doç. Dr. Soner İŞİMTEKİN (Van Y. Y. Üniversitesi)

Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. İlknur EMEKLİ (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Zerrin KARAKUZULU (Sakarya Üniversitesi)

Doç. Dr. Reyhan KELEŞ (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Vedat KARADENİZ (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nihat DEĞİRMENCİ (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nurgül BAĞCI (Ardahan Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Elif NAMOĞLU ÇEVİKER (İ. Medeniyet Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Gül GEYİK (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHIFARD (E. Teknik Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Rumeysa BAKIR DAYI (Bayburt Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mürüvvet TÜRKEN ÇAKIR (Artuklu Üniversitesi)

Arş. Gör. Dr. Esin EREN SOSYAL (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

BU SAYIDA...

HALÛK'UN DEFTERİ KİTABINDAKİ İLK ON ŞİİRİN VEZİN, ÇEVİRİMYAZI,
SERBEST ÇEVİRİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA III

PROF. DR. MEHMET KANAR

1

تأثیر نگاه عرفانی مولانا در آثار والت ویتمن با رویکرد و مطالعه ادبیات تطبیقی

PROF. DR. GHADIR GOLKARIAN

57

ZERDÜŞT MİTOLOJİSİ

PROF. DR. NİMET YILDIRIM

75

ŞARKILARDA ÖMER HAYYAM

DOÇ. DR. A. HİLAL KALKANDELEN

101

ERZURUM VE ÇEVRESİNDE ŞEKER PANCARI TARIMI VE ŞEKER SANAYİ

PROF. DR. ZEKİ KODAY-KÜBRA YILDIRIM

121

ARAP EDEBİYATINDA SANSÜR VE YAKUPYAN APARTMANI ÖRNEĞİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ RUMEYSA BAKIR DAYI

149

İSFAHAN'DA BÜYÜK SELÇUKLU SULTANI MELİKŞAH VE VEZİRİNE AİT OLAN
TÜRBE

DR. ÖĞR. ÜYESİ HAJAR BABAZADEH

DR. SEPİDEH ŞAN

179

SENÂİ-Yİ GAZNEVÎ'NİN HADİKATÜ'L HAKİKASI'NİN BÖLÜMLERİ

DR. NURDAN KABAN

201

بینش اساطیری در داستان‌های بلقیس سلیمانی

DR. HOSSEIN NAJAFI

243

مترادف های واژگانی "نگارگر" در زبان و شعر فارسی
DR. PARİSA SAHAFİASL

271

عوامل درون زبانی و برون زبانی ورود واژگان ترکی به فارسی
ÖĞR. GÖR. DR. ELNAZ MALEKİ

297

ARAP EDEBİYATINDA ÇOCUK ŞİİRİ
RÜMEYSA ZEYNEP UYLAŞ

327

DEYİMLER VE ATASÖZLERİ ÇEVİRİSİ ELEŞTİRİSİNDE ÇEVİRİLEBİLİRLİK VE ÇEVİRİLEMEZLİK: "TARİKAT-İ AŞK" ÖRNEĞİ

ZEYNEP GÜLZAR

351

SUNUŞ

Yedinci yılına giren *Doğu Esintileri* dergimizin on beşinci sayısı şimdi elinizde. Dergimizin hem basılı, hem de elektronik yayınına “doguesintileri.com” adresinden erişerek gösterdiğiniz ilgiden dolayı çok teşekkür ediyoruz. İlk sayımızdan bu yana sizlerden aldığımız tebrik, takdir ve teşvikler bizi gelecek sayılarımız için daha çok çalışmaya, sizleri daha güzel bir dergiyle buluşturmaya yönlendirdi.

“Sobiad”, “Google Akademik”, “Dergi Park Akademik” ve “İsam” tarafından taranmakta olan *Doğu Esintileri*, sosyal bilimlerin değişik alanlarında yapılacak çalışmaların yayınlanacağı bir bilimsel etkinlik platformu olarak; öncelikle dil ve edebiyat, tarih, sanat ve kültür alanlarında özgün akademik makalelere, nitelikli çevirilere yer veren uluslararası hakemli bir dergi olarak her sayıda daha iyiye ve daha ileriye hedefiyle yoluna devam etmekte...

Doğu Esintileri, sosyal bilimler alanında araştırmacıların nitelikli çalışmalarını okuyucularıyla buluşturarak bu alandaki boşluğun biraz olsun doldurulmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu uzun soluklu yürüyüşümüzde her zaman değerli araştırmacılarımız ve okuyucularımızın bize destek vermelerini, daha güzele ve daha iyiye erişmede öneri ve eleştirileriyle bize yol göstermelerini diliyoruz.

Bu sayımızda da desteklerini esirgemeyen İran İslâm Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı ile Erzurum Başkonsolosluğu’na şükranlarımızı sonuyor, özellikle bütün sayılarımızın hazırlanış aşamasında özet çevirilerini yaparak dergimize çok önemli katkılarda bulunan **Dr. Hamid ZAMANLU**’ya, teşekkür ediyoruz.

Doğu Esintileri'nin yayına hazırlanmasında her zaman birlikte çalıştığımız yardımcı editörümüz Arş. Gör. Şeyda ARISOY ile Arş. Gör. Dr. Deniz ERÇAVUŞ dergimizin ilk sayısından bu yana sayfa düzeni, iç ve kapak tasarımı ile internet sitesi tasarımı ve güncellemelerini büyük bir özen ve titizlikle yapan Mehmet YILDIRIM'a da sonsuz teşekkürler... Doğu Esintileri'nin bir sonraki sayısında buluşmak dileğiyle...

Doğu Esintileri
Yayın Kurulu